

AVGVSTINI
BARBOSÆ,
I.V.D. LVSITANI,
PROTONOTARII APOSTOLICI,
OLIM S. CONGREGATIONIS INDICIS CONSVLTORIS,
& insignis Ecclesie Vimaransenfis Thesaurarij maioris,
NUNC VERO EPISCOPI VVENTINI, ET A CONSILIS
D. PHILIPPI IV. Hispaniarum Regis Catholici,
COLLECTANEA DOCTORVM,
TAM VETERVM QVAM RECENTIORVM
IN IVS PONTIFICIVM VNIVERSVM.
TOMVS QVINTVS.

IN QVO CONTINETVR DECRETVM GRATIANI.

*Accessit quadrigeminus INDEX: I. eiusdem Decreti Canonum, II. Capitulorum, & legum
incidenter discussarum: III. Rerum & verborum: IV. Materiarum legalium,
à Doctoribus ex professo tractatarum, copiosissimus.*

Ultima editio ab ipso auctore aucta, recognita & à mendis expurgata.

LVGDVNI.

Sumpt. PHIL. BORDE, LAVR. ARNAVD, & PETRI BORDE.

M. DC. LXIX.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

ELENCHVS DECRETI CANONVM,

Qui in hoc quinto Tomo continentur.

Prior numerus paginam, posterior eiusdem pagine columnam signat.

A				
	Iudicibus, 2.q.6.	206.1	Annis singulis, d.18.	
	A quonam Iudæo, de consecr. dist.4.	424.2	ante Baptismum, de consecr. d.4.	
	à subdiacono, d.93.	179.1	ante omnia, d.35.	
	ab exordio, d.35.	107.1	ante triennium, d.31.	
	ab illo exige, 14.q.4.	252.1	antiquitas, 2.q.2.	
	Abbatem, 1.18.q.2.	292.2	Apostolicis, 16.q.1.	
	Abbatem, 18.q.2.	294.1	Apostolicos, 11.q.2.	
	absens, 3.q.9.	210.1	Apostolus, d.81.	
	absit, d.50.	127.2	Apostolus, 32.q.7.	
	absit, 11.q.3.	228.2	Apostolus, 33.q.4.	
	accedens, d.50.	127.2	apud misericordem, 32.q.1.	
	accusatores, 3.q.5.	209.2	apud nos, 32.q.5.	
	acolytus, d.23.	82.1	aquam, de consecr. d.3.	
	ad eius, d.5.	26.1	Archidiaconus, d.85.	
	ad Episcopos, 17.q.4.	275.2	Artaldus, 8.q.3.	
	ad fidem, 23.q.5.	330.2	attendendum, 17.q.4.	
	ad lumina, 30.q.1.	373.2	audacter, 8.q.1.	
	addidistis, 20.q.1.	299.2	audi, 11.q.3.	
	admoneant, 26.q.7.	347.2	audiuimus, 24.q.1.	
	admonere, 33.q.2.	396.2	aurum Ecclesie, 11.q.	
	agathosa, 27.q.1.	355.2		
	alienationes, 12.q.2.	243.1	B	
	aliquando, 32.q.2.	382.2	Baptizandis, 1.q.1.	191.1
	aliquantus, d.51.	130.2	Beata Maria, 27.q.1.	353.2
	aliter, d.31.	96.2	B. Paulus, 22.q.4.	322.1
	aliter, 30.q.4.	376.2	Bene quidem, d.96.	182.1
	aliud quidem est, 11.q.1.	226.2		
	alius, 15.q.6.	259.2	C	
	altare, 1.q.3.	101.1	Canon, dist.3.	16.1
	altaria si non fuerint lapidea, de consecr. d.1.	416.2	Canones, d.15.	48.1
	an non districta, 24.q.3.	339.2	Canones, d.16.	57.2
	an putatis, d.86.	174.1	Cantantes, d.92.	177.2.med.
	Anastasius, d.19.	68.2	Casellas, 10.q.2.	224.1
	animaduertendum, 22.q.2.	310.2	Catinensis, d.61.	144.2
			Cane, 28.q.1.	366.2
				Cels

COLLECTANEA DOCTORVM.

Tam veterum, quam recentiorum, qui super selectiora Capitula, & Glossas Decreti Gratiani, eorumque intellectum ex professo, vel incidenter scripserunt.

SYMMARIUM.

- 1 Gratiani voluminis Decreti compilator natus fuit ex adultero.
- 2 Gratianus vir religiosissimus in Monasterio S. Felicis Bononiensis, Ordinis S. Benedicti, in sacris, & diuina litteris eruditissimus.
- 3 Decreti volumen compilauit Gratianus Bononia tempore Eugenij III. sub anno 1150.
- 4 Decreti volumen authenticum non esse affirmant aliqui.
- 5 Erroris quot reperiantur in hoc Decreti volumine, ostenditur.
- 6 Decreti volumine reperiantur quatuor species auctoritatum.
- 7 Sacrorum Patrum testimonia in Decreti volumine inserta ex longa Ecclesie consuetudine statuti Canonici robur obtinent, dummodo in contrarium aliqua Pontificia dispositio non appareat.
- 8 Gratiani compilatoris Decreti auctoritas à nullo habemus Pontif. reperitur approbata, nec est authenticum.
- 9 Paleotus fuerit, & de auctoritate suorum Capitularum in hoc Decreti volumine insertorum.
- 10 Quasi similes inserta in hoc Decreti volumine in re Canonici vim non habent.

In Prooemium Decreti Gratiani.

GRATIANUS voluminis Decreti compilator, quamvis natus ex adultero, ut referunt Cortal. in *paraph. Sauer. cap. 2. num. 1.* Tiraq. de *nobilit. cap. 14. num. 31.* Roias de *successionib. cap. 15. n. 18. cum seqq.* Paleoth. de *noth. & spuris cap. 68. litt. G.* Hippol. de *Matth. de Columna de Ecclesiast. reddit. oriz. p. 2. cap. 18. num. 4.* Iacob. Benn. de *privileg. Juris. p. 3. prim. 64. n. 9.* fuit S. Felicis Bononiensis Ordinis S. Benedicti, vir quidem religiosus, ut legitur in eius vita inserta in hoc Decreti volumine, & referunt Alciat. lib. 4. *parerg. c. 23. in princ.* Th. Canon. in *reper. proem. huius voluminis n. 120. cum seqq.* & in sacris, ac diuina litteris eruditissimus, ex Petr. Magdal. de *numero testium in testamento requir. p. 2. c. 6. à n. 17.* Duae

res. in *profat. de sacris Eccles. minist. vers. unum est à Gratiano, Sacerdotem de redditibus Ecclesiast. part. 3. cap. 1. numero 2. ad fin. & cap. 4. num. 9.* & in referendis SS. Partium auctoritatibus diligentissimus, secundum Couett. de *spousalib. part. 2. cap. 6. n. 11. num. 2. vers. habet hunc Ambrosius, de quo multa scribunt Cardin. Bellarm. de *scriptur. ecclesiast. annos Domini 1100. tit. de Gratiano, fol. 184. Genebr. in *chronolog. lib. 4. anno Christi 1159. vers. Gratianus, Card. Baron. rom. 11. an. vol. anno Christi 1122. n. 1. & an. 1151. n. 6. Tut. lib. 3. epist. c. 26.***

Compilauit vis iste doctissimus hoc Decreti volumen tempore Eugenij III. sub anno 1150. apud Bononiam in Monasterio S. Felicis, ut notant glossam *cap. post appellacionem, §. forma 2. q. 6. Felin. in cap. 2. n. 43. in fine. de rescript. Ioan. Caldeis. in *proem. Decretal. n. 16. cum seqq.* Cortal. in *paraphrasi Sacerd. p. 4. cap. 5. n. 2.* Bapt. de S. Blasio in *reper. Decreti num. 4.* Thom. Canon. in *reper. proem. Decreti num. 128.* Marant. de *ordine iudic. p. 3. num. 39.* Sebast. Medic. de *legibus, & statut. p. 1. q. 1. n. 4.* Viand. in *candel. aureas in prologo n. 3.* Tritem. lib. 3. de *viris illustrib. S. Bonauent.**

Circa verò huius voluminis auctoritatem Doctores varie loquuntur; quidam enim authenticum non esse affirmant, cum dictus Gratianus non habuerit potestatem legis condenda, ac proinde eius dicta frequenter reprobandant, sicut dicta aliorum Doctorum, ita Butt. in *proem. Decretal. §. sane num. 10. & 17.* Miles in *reper. verbo lex licet sit. Rebuff. in *reper. l. quod iussit in gloss. magna num. 10. ff. de re iudic. Gretlet. pro defensione Bellarm. l. 2. de Roman. Pont. cap. 28. vers. quintum dubium, p. mili 816.* Andr. ab Exen. in *rub. de consuet. num. 110.* Anch. in *cap. 1. eod. tit. num. 50.* Alciat. lib. 4. *parerg. cap. 23.* Petr. Magdalen. d. p. 2. *cap. 6. à num. 27.* & ideo plusquam quadraginta errores esse in hoc volumine repetit apud Felin. in *cap. 2. de rescript. num. 41. post princ.* Capol. de *cognitione librorum iuris Canon. num. 18. & seqq.* Tiraq. de *nobilit. cap. 31. num. 338.* Roias de *heret. p. 1. num. 58.* Petr. Magdalen. d. *part. 2. cap. 6. num. 28. cum seqq.* Cxi. Contard. in *l. unic. C. si de moment. possess. in secunda ratione decidendi, n. 39.* Verum volumen hoc Decreti repetitè approbatum attestatur Abd. in *cap. 2. de rescript. num. 9. vers. sed alio vbi Felin. num. 44.* subdens rationem, quia volumen Decreti constantiter etiam à multis annis fuerit publice lectum in Scholis, vnde ipsius dicta tacite approbata censentur.*

Sed oportet aduertere in hoc volumine Decreti 5